

Kuinka kirjoittaa kirja

Véletlenül írtam egy könyvet (Unkari, Alankomaat 2024)

KUVA: Pressimateriaali

OHJAUS Nóra Lakos

KÄSIKIRJOITUS Nóra Lakos

NÄYTTÉLIJÄT Demeter Villő, László Mátray,
Vivien Rujder, Kati Zsurzs, Réka Tenki, Rozi Lovas

DIALOGIKIELI unkari

KESTO 98 min

IKÄRAJA sallittu yli 7-vuotiaille

IKÄSUOSITUS suositellaan yli 10-vuotiaille

SYNOPSIS

Tarinoita rakastava 12-vuotias Nora haaveilee kirjan kirjoittamisesta. Haaveensa toteuttaakseen Noran tie viekin naapurin kirjailijan luokse, joka ottaa unelman toteuttamisen työpöydälleen. Samaan aikaan Noran perhe-elämässä tapahtuu muutoksia isän uuden naisystävän myötä, ja Nora huomaa tilanteen herättävän hänessä uudenlaisia tunteita. Uudet tunteet taas herättävät muistot äidistä, joista Nora ei ole valmis luopumaan.

OPPIMATERIAALIN TEEMAT meidän perhe, muistot ja kirjoittaminen, luova kirjoittaminen

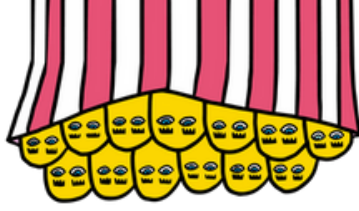
SOVELTUVAT OPPIAINEET äidinkieli ja kirjallisuus, biologia, kuvataide

LAAJA-ALAISET OSAAMISKOKONAISUUDET ajattelu ja oppimaan oppiminen, kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu, itsestä huolehtiminen ja arjen taidot, monilukutaito

Oppimateriaali on tuotettu yhteistyössä Vantaan Sanataidekoulun kanssa

Vantaan
SaNa
tAIDE
KOULU

ENNEN ELOKUVAA

TUEKSI OPETTAJALLE

Kuolema perheessä

Kuolema pysäyttää. Kuolema saattaa kohdata perhettä täysin yllättäen ja olla hirveä sokki. Joskus kuolema on voinut olla odotettavissa esimerkiksi pitkäaikaisen sairauden jälkeen. Silti siihen ei pysty täysin varautumaan. Jos oma vanhempi, tai muu läheinen aikuinen tai sisarus kuolee, menettää ehkä yhden tärkeimmistä ihmisistä. Samalla jokapäiväinen elämä muuttuu pysyvästi. Koko maailma näyttäytyy yhtäkkiä täysin erilaisena.

Aluksi voi tuntua siltä, että on täytynyt tapahtua jokin suuri erehdys. Tapahtunut ei voi olla totta. Voi tuntua epärealistiselta, että on tapahtunut jotain niin lopullista. Olo voi muuttua apaattiseksi, ahdistuneeksi tai lamaantuneeksi. Voi tuntua siltä, ettei ole lupa olla iloinen. Jos jostakin tulee hyvä olo, voi kokea syyllisyyttä. Ylipäänsä se, että itse on elossa, voi tuntua epärealistiselta.

Surun lisäksi saattaa olla vihainen kuolleelle, koska tämä on jättänyt ja aiheuttanut niin paljon surua. Mielessä saattaa pyöriä erimielisyyksiä tai riitoja, joita henkilön kanssa oli tämän vielä eläessä. Tunteiden sekamelskassa voi tuntua helpommalta torjua tunteet. Ei oikein tiedä, miten pitäisi tuntea tai surra. Ja kenen kanssa?

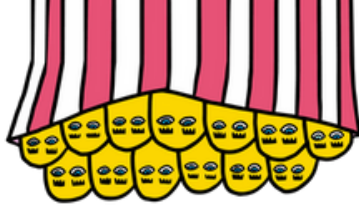
Kuoleman aiheuttamaan järkytykseen ainoa lääke on sureminen. Tunteita ei kannata piilottaa, sillä kätkeytneet tunteet purkautuvat aina. Jos ne eivät tule ulos suruna, ne purkautuvat kiukkuna, vihaisuutena tai muunlaisena huonona käytöksenä. Joskus padotut tunteet saattavat aiheuttaa masennusta tai epämääräistä ahdistusta.

Kuolemasta puhuminen voi tuntua vaikealta. Voi tuntea olevansa täysin yksin, eikä kukaan voi ymmärtää. Joku haluaa surra yksin, omassa rauhassaan. Tekee mieli vetäytyä toisten seurasta ja uppoutua omiin ajatuksiin.

Kuolemaan liittyvissä seremonioissa voi jättää jäähyväiset. Tällaisia ovat esimerkiksi hautajaiset. Hautajaisiin osallistuminen tai hyvästien jättäminen vainajalle voi tuntua aluksi liian tuskalliselta. Ne tekevät kuoleman todelliseksi. Se voi satuttaa, mutta toisaalta ne auttavat suremaan ja ymmärtämään tapahtunutta. Näissä tilanteissa saa myös lohdutusta niiltä ihmisiltä, jotka jakavat surun kanssasi.

Lähde: mml.fi

ENNEN ELOKUVAA

TUEKSI OPETTAJALLE

Mitä sanataide on?

Sanataide on monialainen taidekasvatuksen laji, joka ammentaa innoituksensa kirjojen ja tarinoiden maailmasta. Sanataiteessa kirjoitetaan monipuolisesti erilaisia tekstejä, tutustutaan kirjoihin ja kirjallisuuden lajeihin, tarinoidaan, lorutellaan, taiteillaan, runoillaan, esitetään ja leikitään kielellä. Luovuutta omia teoksia varten herätellään usein erilaisten virikkeiden kuten esineiden, musiikin, kuvien, aistihavaintojen, omien kokemusten ja lukuelämysten kautta. Sanataidekasvatuksen avulla opitaan toimimaan tekstien maailmassa ja käyttämään omaa mielikuvitusta. Sanataiteessa tekstin tuottamisen prosessi on pääosassa.

Sanataide innostaa lukemaan, kirjoittamaan ja käyttämään kerronnan eri muotoja.

Sanataiteen harrastaminen tukee kielen ja mielikuvituksen kehittymistä sekä monilukutaitoa. Se edistää myös kouluopintoja ja ajattelutaitoja. Hieman vanhemmille oppijoille sanataide tarjoaa uusia keinoja ja oivalluksia siitä, miten kieltä voi käyttää taiteen tekemisen välineenä ja miten sanataide yhdistyy muiden taiteenlajien kanssa. Sanataide sopii kaikenikäisille. Sanataidetta opettavat sanataidekoulut ja -yhdistykset eri puolella Suomea.

Sanataide on yksi taiteen perusopetuksen yhdeksästä taiteenlajista. Taiteen perusopetusta sanataiteessa järjestetään ensisijaisesti lapsille ja nuorille. Opetus on tavoitteellista, opetussuunnitelmaan pohjautuvaa taidekasvatusta alan ammattilaisten ohjauksessa.

Lähde: Vantaan Sanataidekoulu

Tutustu lähemmin sanataiteeseen:

[Vantaan Sanataidekoulu](http://www.vantaan-sanataidekoulu.fi) (www)

[Suomen sanataideopetuksen seura](http://www.suomen-sanataideopetuksen-seura.fi) (www)

[Lastenkirjainstituutti / Lukemo-portaali](http://www.lastenkirjainstituutti.fi) (www)

ELOKUVAN JÄLKEEN

TEEMA: MEIDÄN PERHE

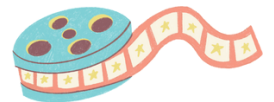
Elokuvassa tutustutaan 12-vuotiaaseen Ninaan ja tämän perheeseen. Ninan perheeseen kuuluu isä ja pikkuveli. Ninan isä on ammatiltaan animaattori ja hän tekee uutta elokuvaa, pikkuveli taas kokeilee taitojaan taikatemppujen parissa. Nina itse haaveilee kirjailijan urasta, ja saa kirjoittamiseen vinkkejä naapurilta Lidialta.

KYSYMYKSIÄ ELOKUVASTA

- Miten arki sujuu Ninan perheessä? Mitä perhe tekee yhdessä, entä mitä omia harrastuksia Ninalla on?
- Minkälaiset asiat aiheuttavat perheessä erimielisyyksiä? Miten erimielisyydet ratkaistaan?
- Miten äidin poissaolo näkyy perheessä? Minkälaisia muistoja Ninalla on äidistään?
- Miksi Ninan on vaikea hyväksyä isälle uutta naisystävää?

POHDITTAVAKSI RYHMÄLLE

- Minkälainen on oma perheesi ja keitä siihen kuuluu? Mitä teette yhdessä? Entä miten riitatilanteet ratkaistaan perheessänne?
- Miten huomioitte toisianne, jos toisella on huono päivä tai toinen on surullinen?
- Keksikää ja kirjatkaa ylös minuutissa niin monta hyvää asiaa omasta perheestänne kuin tulee mieleen! Pidä nämä asiat mielessä, kun seuraavan kerran vietätte aikaa yhdessä.

TEEMA: MUISTOT JA KIRJOITTAMINEN

Elokuvassa sekä isä, Nina ja pikkuveli kaipaavat äitiä. Äidin kuoleman aikana Nina oli niin nuori, ettei hän enää oikein muista miltä tämä näyttää. Asia vaivaa Ninaa ja hän lähtee tutkimusmatkalle äidin menneisyyteen.

KYSYMYKSIÄ ELOKUVASTA

- Miksi äiti ei halunnut tulla kuvatuksi? Miksi juuri äidin kasvojen muistaminen on Ninalle tärkeää?
- Nina haluaa tietää äidistään mahdollisimman paljon asioita. Mitä Ninan tapaamat ihmiset osaavat kertoa tämän äidistä? Entä mikä merkitys on isän tekemällä animaatioelokuvalla?
- Ninan naapuri Lidia antaa monia hyviä ohjeita kirjan kirjoittamiseen. Mitä muistat?

POHDITTAVAKSI RYHMÄLLE

- Pohtikaa yhdessä, miksi vaikeista asioista on tärkeää puhua. Mitä apua tästä on?
- Mitä kirjoittaminen merkitsee sinulle? Pohtikaa yhdessä, missä kaikessa kirjoitustaitoa tarvitaan. Keksittekö ammatteja, missä kirjoitustaito on tärkeää?
- Naapuri Lidia sanoo elokuvassa, että tarinoissa on kolmenlaisia loppuja: onnellinen, traaginen ja avoin. Millainen on tämän elokuvan loppu? Keksittekö muita esimerkkejä?

TEHDÄÄN YHDESSÄ: 1, 2, 3 - SUUNNITELLAAN KIRJA!

TEHTÄVÄ 1

ULKOASU: Suunnittele kirjan etu- ja takakansi

Elokuvassa Nina kirjoittaa omasta elämästään. Etukannessa on yleensä kuva, kirjan nimi ja kirjailijan nimi. Takakannessa kerrotaan lyhyesti, mistä kirja kertoo.

Suunnittele Ninan kirjalle etu- ja takakansi. Etsi kirjalle nimi. Kirjoita takakannen esittelyteksti; takakannen tekstin tarkoitus on myös houkutella lukija lukemaan kirja.

TEHTÄVÄ 2

TARINA: Kerro kesälomastasi

Elokuvan lopussa Nina kirjoittaa Lidialle kirjeen. Lidia on neuvonut Ninaa käyttämään kiinnostavia adjektiiveja ja kuvailemaan asioita aistien kautta.

Kirjoita kesälomastasi. Käytä kaikkia aistejasi kuvailun apuna. Kerro, miltä kesä tuntui ja miltä se tuoksui, miltä kesä näytti ja miltä kesä kuulosti, entä jäikö joitain makuja erityisesti mieleen? Kirjoita myös siitä, mitä ajatuksia ja muistoja viime kesä sinussa herättää.

TEHTÄVÄ 3

HENKILÖHAHMO: Suunnittele tarinan hahmo

Elokuvassa Lidia kertoo Ninalle, että henkilöhahmo tulee eläväksi, kun tiedämme hänestä paljon yksityiskohtia.

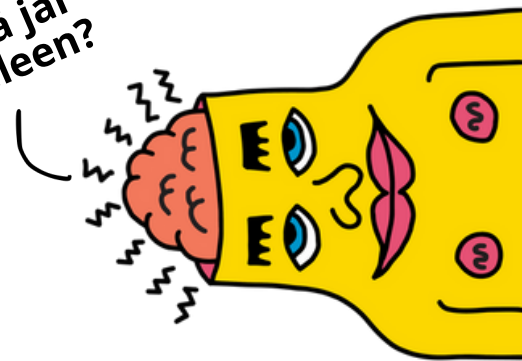
Suunnittele oma tarinahahmo. Piirrä hahmosta kuva. Kirjaa sitten ylös seuraavia asioita: hahmon nimi ja ikä, asuinpaikka, ystävät ja perheenjäsenet, lempi- ja inhokkiasiat, harrastukset, mitä hahmo ei tee koskaan tai tekee usein - ja mitä muuta mieleen tulee!

NÄHDYSTÄ KOETUKSI

- ★ Mitä elokuvasta jäi päällimmäisenä mieleen?
- ★ Mistä pidit elokuvassa, mistä taas et pitänyt?
- ★ Mikä oli elokuvan hauskin tai jännittävin kohtaus?
- ★ Olivatko elokuvan henkilöhahmot samastuttavia tai uskottavia?
- ★ Mitä mieltä olit elokuvan lopetuksesta?

- Minkälaisia elokuvia katselet mielelläsi? Onko sinulla lempielokuvaa? Miten tämä elokuva eroaa muista näkemistäsi elokuvista? Pohtikaa, miksi on tärkeää tehdä ja nähdä erilaisia elokuvia.
- Pohtikaa, mikä merkitys erilaisilla henkilöhahmoilla on elokuvassa. Ovatko päähenkilöt aina kilttejä ja kaiken osaavia? Miksi usein mukana on myös ilkeitä hahmoja? Minkälaisista hahmoista pidät itse eniten?
- Kirjoittakaa elokuvasta arvostelu. Pohtikaa, mitä asioita arvosteluissa nostetaan esille ja minkälainen on arvostelun kirjoitustyyli. Voitte toteuttaa arvostelun myös videona.

Mitä jäi mieleen?

ARVOSTELE
ELOKUVA

